

บทคัดย่อ

174491

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งในศาลยุติธรรม

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

ชื่อผู้เขียน : นายจุนยศ ศีรีนารถ

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญชัย สันตสวาง ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ภูมิ โชคเหมาะ

การคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมในประเทศไทยนั้น มีปัจจัยเกี่ยวข้องที่สำคัญหลายประการ ทั้งนโยบายของรัฐและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งขบวนการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน ต่างมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายแม่บทในการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศไทย แม้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานหลายปีแล้ว แต่ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้าและบริการยังคงมีอยู่และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าซับซ้อนมากขึ้น ผู้บริโภคขาดข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต เป็นช่องทางให้ผู้ประกอบการเอาเปรียบผู้บริโภคได้โดยง่าย ส่วนการดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในศาลยุติธรรม โดยนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ ไม่มีกฎหมายวิธีพิจารณาความโดยเฉพาะ ก่อให้เกิดปัญหาขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้ผู้บริโภคไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ จึงเป็นมูลเหตุให้ต้องศึกษาถึงปัญหาดังกล่าวนี้

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินคดีคุ้มครองผู้บริโภคมีลักษณะแตกต่างกับคดีแพ่งสามัญทั่วไป ตั้งแต่ชั้นรับฟ้อง ชั้นพิจารณา รวมถึงการพิจารณาพิพากษา และบังคับคดี

ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม และเป็นธรรม
ควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเป็นการเฉพาะ ทั้งควรจัดตั้งศาลทำหน้าที่
พิจารณาคดีคุ้มครองผู้บริโภคเป็นพิเศษ หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ. 2522 ให้ผู้ประกอบการมีภาระพิสูจน์อย่างเคร่งครัด และการดำเนินคดีแทนผู้บริโภค
โดยภาคเอกชนควรให้การรับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม ภายใต้เงื่อนไขและขอบเขตที่
กฎหมายกำหนด

ABSTRACT

174491

Thesis Title : Legal Problems Concerning the Civil Procedure of
Court of Justice on the Consumer Protection
Act B. E. 2522

Student's Name : Mr. Tanayot Kerenart

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2005

Advisory Committee:

1. Asst. Prof. Dr. Khuanchai Suntasawang	Chairperson
2. Assoc. Prof. Dr. Prom Chokmork	

In Thailand, there are several relevant procedures designed to render justice and give protection to consumers. These procedures include government policies, the consumer protection legislation and various consumer protection movements on behalf of the public. Each of these procedures is intended to give appropriate and equitable protection to consumers.

The Consumer Protection Act B.E. 2522 is considered to be the prime source of legislation which gives protection to consumers in Thailand. Although this law was enacted more than two decades ago, it still does not adequately protect the consumers of goods and services. These problems have been increasing because the technologies related to the manufacturing goods have become more complex. The consumers are usually ignorant of the manufacturing process and

because of this fact business operators can easily take advantage of consumers. There are no specific provisions in the Civil Procedure Code which can be directly applied to consumer protection cases in the courts. The shortcomings of the Consumer Protection Act certainly create difficulty in the enforcement of the consumer protection legislation, depriving the consumers of the full protection of the law. Therefore it is imperative to study these problems and come up with solutions.

The study reveals that the proceedings which give protection to consumers are different from regular civil law cases. These differences include the filing of court cases, the actual court proceedings, the burden of proof, and the execution of the judgment of the court.

Therefore, in order to give more appropriate and equitable protection to consumers, a specialized court designed to handle consumer protection cases, with special rules of procedure, should be established. Another alternative is to revise the Consumer Protection Act to shift the burden of proof to business operators. Furthermore, private individuals involved in consumer protection cases should benefit from the waiver of court fees, subject to appropriate conditions prescribed by law.